

Älä käytä lämmintä vettä sähkökatkon aikana kaukolämpökiinteistössä

Tulevana talvena varaudutaan sähköpulasta johtuviin suunniteltuihin sähkökatkoihin Suomessa. Sähkökatkoja voi olla myös alueilla, joissa kaukolämpöverkosto lämmittää sekä kiinteistöt että niissä käytettävän lämpimän käyttöveden. Näillä keskusta-alueilla sähkökatkot ovat muutoin harvinaisia, koska sähkökaapelit sijaitsevat maan alla suojassa sääilmiöiltä.

Kiinteistöjen kaukolämpöjärjestelmälle ja asukkaille mahdollinen pitkä sähkökatko talvipakkasilla voi olla haasteellinen kahdesta syystä. Kauhajoen Lämpöhuolto haluaakin kertoa asukkaille etukäteen riskeistä, jotta henkilö- ja taloudellisilta vahingoilta vältytään. Kovimmilla pakkasilla rakennukseen tuleva kaukolämpövesi on 110–115 asteista. Lokakuussa se on noin 80-asteista, kesällä 70-asteista.

1) Asuntojen lämmityspatterien vesi viilenee sähkökatkon aikana

Kun sähkökatko alkaa, keskuslämmityksen säätölaite kiinteistön lämmönjakohuoneessa pysähtyy siihen asentoon, missä se oli sähkökatkon alkaessa. Samalla pysähtyy kiertovesipumppu. Keskuslämmitysverkostossa vesi saattaa jonkin verran kiertää painovoimaisesti, mutta pääsääntöisesti asunnot alkavat hitaasti viilenemään. Rakennusten seinärakenteet kuitenkin pitävät lämmintä hyvin mahdollisen kahden tunnin sähkökatkon ajan.

2) Hanasta tuleva lämmin vesi voi olla erittäin kuumaa

Kun asunnoissa otetaan hanasta lämmintä vettä, normaalitilanteessa säätölaite avaa ja sulkee venttiiliä kulutuksen mukaan siten, että käyttövesi talon runkovesijohdossa pysyy 58-asteisena. Sähkökatkon alkaessa venttiili pysähtyy siihen asentoon, missä se sattui olemaan katkon alkaessa.

Lämmintä käyttövettä ei saa käyttää sähkökatkon aikana, vaikka veden lämpötila olisikin aluksi normaali. Tämä siksi, että uutta lämmintä käyttövettä muodostuu lämmönvaihtimessa sitä mukaa kun vettä juoksutetaan hanoista. Tämän muodostuvan veden lämpötilaa ei voi tietää, kun säätölaite ei toimi. Pysähtyneen venttiilin asennosta riippuen vesi on joko kylmää, kuumaa tai jotakin siltä väliltä. Pahimmillaan suihkun tai keittiön hanasta tuleva lämminvesi voi olla jopa 100-asteista.

Jos lämminkäyttövesi kuumenee liikaa, suihkujen termostaattihanat eivät ehkä pysty sekoittamaan kylmää ja lämmintä vettä oikeassa suhteessa. Kaikissa suihkuissa ei ole termostaattihanoja, keittiöhanoissa ja allashanoissa ei myöskään ole termostaattia. Vipuhanasta voi ottaa vettä, mutta vain siten, että hana avataan vivun ollessa äärioikealla käännettynä (pelkästään kylmää vettä).

Kuuma vesi tuo haasteita myös käyttövesiputkistoille ja hanoille. Putkistot on yleensä rakennettu kestäväksi jatkuvaa kulutusta 70–80 -asteisella vedellä ja hetkellistä kulutusta 90–95 -asteisella vedellä. Tästäkin syystä on tärkeää, että kuumaa käyttövettä ei päästetä putkistoihin sähkökatkon aikana.

Ohjeistus jatkuu kääntöpuolella...

Ohjeistusta

Asukkaan tulee muistaa, että sähkökatkon aikana ei saa käyttää lämmintä vettä: Kylmää vettä saa ottaa, jos sitä tulee, lämmintä vettä ei.

Taloyhtiöissä on ammattilaisille useampia vaihtoehtoja, mitä voi tehdä vahinkojen välttämiseksi:

- A. Varminta on sulkea kylmä käyttövesi vesimittarilta. Tällöin asuntojen hanoista ei tule kylmää eikä kuumaa vettä. Vesimittarilla on toimiva venttiili, koska sitä käytetään mittarivaihdon yhteydessä viiden vuoden välein eli ne on koeteltuja. Vesimittariventtiili on yleensä helposti löydettävissä, eikä sen sulkeminen aiheuta henkilövaaraa. Haittapuolena on, että asuntoihin ei tule katkon aikana vettä mihinkään hanaan tai vessaan, kun vedentulo on katkaistu. Vastuuhenkilön tulee myös avata venttiili sen jälkeen, kun sähkökatko päättyy.
- B. Haasteellisempi tapa on sulkea kaukolämpöventtiili lämmönjakohuoneessa. Kiinteistöissä on kaksi taloyhtiön omistamaa kaukolämpöventtiiliä, meno ja paluu, eikä väliä, kumman sulkee. Kun kaukolämmön kierto loppuu, taloon ei tule kuuman veden ongelmaa, mutta kylmä vesi toimii. Vastuuhenkilön tulee myös avata venttiili sen jälkeen, kun sähkökatko päättyy.
- C. Jos henkilöresurssit eivät riitä, on mahdollista opettaa asukkaista tai huoltoyhtiöstä vastuuhenkilö ja vastuuvarahenkilö, jotka opettelevat, miten voi toimia, jos sähkökatko alkaa. Vastuuhenkilö menee heti sähkökatkon alkaessa lämmönjakohuoneeseen ja sulkee valitun venttiilin. Mikäli sähkökatko on tiedossa etukäteen, kannattaa venttiili sulkea juuri ennen tulevaa katkoa, koska myös lämmönjakohuoneen valot sammuvat. Vastuuhenkilön tulee myös avata venttiili sen jälkeen, kun sähkökatko päättyy. Nyt on hyvä hetki opettaa toimintatapa vastuuhenkilöille: testata venttiilien toiminta ja merkitä suljettava venttiili.

Kauhajoen Lämpöhuolto opastaa tarvittaessa venttiilien sulkemista ja avaamista.

Terveisin

Tapio Suonvieri

Toimitusjohtaja

Kauhajoen Lämpöhuolto Oy